

Cennet

Nisa / 13. İşte bütün bu hükümler, Allah'ın koyduğu hükümler ve çizdiği sınırlardır. Kim Allah'a ve Peygamberine itâat ederse Allah onu altlarından ırmaklar akan cennetlere koyar. Onlar, orada ebedî olarak kalacaklardır. İşte büyük kurtuluş budur.

Al-i İmran,195"Rableri onlara şu karşılığı verdi: "Ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden, hiçbir çalışanın amelinin zayıf etmeyeceğim. Sizler birbirinizdensiniz. Göç edenler, yurtlarından çıkarılanlar, yolunda eziyet edilenler, savaşanlar ve öldürülenler... Onların günahlarını elbette örteceğim ve Allah katından bir mükafat olmak üzere, onları altından ırmaklar akan cennetlere de koyacağım. En güzel mükafat Allah katındadır".

Maide/12 "Allah, İsrailoğularından söz almıştı. İçlerinden on iki müfettiş göndermiştik... Allah şöyle demişti: " Ben, muhakkak sizinle beraberim. Namazı dosdoğru kıldığınız, zekatı verdiğiniz, peygamberlerime iman ettiğiniz ve onlara yardımda bulunduğunuz, (mallarınızı) Allah yolunda güzelce sarfettiğiniz takdirde, günahlarınızı mutlaka örter ve sizi altından ırmaklar akan cennetlere korur. Fakat sizden her kim de, bundan sonra küfrederse, dosdoğru yoldan sapmış olur."

Hac, 22.23 "Şüphesiz Allah iman edip yararlı işleyenleri, altından ırmaklar akan cennetlere koyacak, orada altın bilezikler ve inciler takınacaklar. Oradaki elbiseleri de ipektendir."

Zuhruf,68.73-"Allah müttakilere şöyle buyurur: "Ey Benim kullarım bugün size herhangi bir endişe yoktur.Sizi üzen bir durum da olmayacaktır.Ne mutlu onlara ki onlar, âyetlerimize inanmış ve Allah'a itaat etmişlerdir.Haydi siz de, eşleriniz de neşe dolu olarak buyurun cennete.Altın tepsi ve kâselerle kendilerine ikram eden hizmetçiler, etraflarında fır döner.Hülasa orada canınız ne isterse, gözleriniz hangi manzaralardan hoşlanırsa hepsi var.Hem siz burada devamlı kalacaksınız.İşte dünyada yaptığınız makbul işlerden dolayı vârisi yaptığınız cennet!Size orada, istediğiniz şekilde yiyeceğiniz her türlü meyve vardır."

HADİS...

Hz. Ebu Hureyre ra anlatıyor: "Resûlullah sav buyurdular ki: "Allah Teâla hazretleri ferman etti ki: "Ben Azimu's-Şân, salih kullarım için gözlerin görmediği, kulakların işitmediği ve insanın hayal ve hatırandan hiç geçmeyen nimetler hazırladım." Ebu Hureyre ilaveten dedi ki: "Dilerseniz şu ayet-i kerimeyi okuyun. (Mealen): "Yaptıklarına karşılık Allah katında onlar için göz aydınlığı olacak ne mükâfaatların saklandığını kimse bilemez" (Secde 17).

Sa'd İbnu Sa'd ra anlatıyor: "Ey Allah'ın Resûlü dedim, insanlar neden yaratıldı?" "Sudan!" buyurdular. "Ya cennet?" dedim, o neden inşa edildi?" "Gümüş tuğladan ve altın tuğladan! Harcı da kokulu misk. Cennetin çakılları inci ve yakuttan, toprağı da zâferandır. Ona giren nimete mazhar olur, eziyet görmez, ebediyet kazanır, ölüme karşılaşmaz. Elbisesi eskimez, gençliği kaybolmaz."Aleyhissalâtu vesselâm sözlerine şöyle devam buyurdular: "Üç kişi vardır duaları reddedilmez (mutlaka kabul edilir): -Âdil imâm (devlet başkanı). -İftarını yaptığı zaman oruçlu.-Zulme uğrayanın duası. Allah, (mazlumun) duasını bulutların fevkine çıkarır ve onlara sema kapıları açılır ve Allah Teâla Hazretleri:"İzzetime yemin olsun! Vakti uzasa da, duanı mutlaka kabul edeceğim!" buyurur."

Hz. Ebu Musa radiyallahu anh anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki: "Gümüşten iki cennet vardır. Kapları ve içinde bulunan diğer şeyleri de gümüştedir. Altından iki cennet vardır, kapları ve içlerinde bulunan diğer eşyaları da hep altındandır. Adn cennetinde, cennetliklerle Rablerini görmeleri arasında Allah'ın veçhindeki rıdâu'l-kibriyadan (büyüklük perdesinden) başka bir şey yoktur."

Ubâde İbnu's-Sâmit ra anlatıyor: "Resûlullah sav buyurdular ki: "Cennete yüz derece vardır. Her iki derece arasında yüz yıllık yürüme mesafesi vardır."Her bir derecenin diğer derece ile arası, sema ile arz arası kadar geniştir. Firdevs bunların en yukarıda olanıdır. Cennetin dört nehri buradan çıkar. Bunun üstünde Arş vardır. Allah'tan cennet istediğiniz vakit Firdevs'i isteyin."

Hz. Ebu Hureyre ra anlatıyor: "Cennette hiçbir ağaç yoktur ki gövdesi, altından olmasın."

Hz. Enes ra anlatıyor: "Resûlullah sav buyurdular ki: "Sidretü'l-Müntehâ'ya çıkarıldım. Orada dört nehir gördüm: İki nehir zâhirdi, iki nehir de bâtin. Zâhir olan iki nehir Nil ve Fırat nehirleriydi. Bâtin olanlar da cennetin iki nehri idi."

Hz. Büreyde ra anlatıyor: "Bir adam Resûlullah sav'me: "Cennette at var mı?" diye sordu. Aleyhissalatu vesselam da: "Allah Teâla Hazretleri seni cennete koyduğu takdirde, kızıl yâkuttan bir at üzerinde orada dolaşmak isteyecek olsan, o seni istediğin her yere uçuracaktır" buyurdular. Bunun üzerine diğer biri de: "Cennette deve var mı?" diye sordu. Ama buna Aleyhissalatu vesselam önceki söylediği gibi söylemedi. Şöyle buyurdular: "Eğer Allah seni cennete koyarsa, orada canının her çektiği, gözünün her hoşlandığı şey bulunacaktır."

Hz. Ali ra anlatıyor: "Resûlullah sav buyurdular ki: "Cennette bir çarşı vardır. Ancak orada ne alış, ne de satış vardır. Sadece erkek ve kadın sûretleri vardır. Erkek bunlardan bir suret arzu ederse o sûrete girer."

Ebu Hureyre ra anlatıyor: "Resûlullah sav buyurdular ki: "Kıyamet günü ölüm getirilir. Sırat üzerinde durdurulur ve: "Ey cennet ahali!" diye nida edilir. Cennettekiler, (bu çağrı üzerine) içinde buldukları (o güzel) yerden çıkarılacakları korku ve heyecanıla bakarlar. Sonra da: "Ey cehennem ahali!" diye nida edilir. Onlar da içinde buldukları (o fena) yerden çıkarılacakları ümit ve sevinciyle bakarlar. (Ölüm gösterilerek) "Bunu tanıyor musunuz?" denilir. (Cennetlikler ve cehennemlikler hepsi bir ağızdan:) "Evet! Bu ölümdür" derler." Resûlullah as buyurdu ki: "Bundan sonra emredilir ve Sırat üzerinde ölüm kesilir. Sonra her iki tarafa birden: "Haydi bulunduğunuz hal üzere ebediyet sizindir, burada artık ölüm yoktur" denilir."

Hz. Ebu Hureyre ra anlatıyor: "Resûlullah sav buyurdular ki: "Cennete ilk girecek zümre, dolunay gecesindeki ay suretindedir. Onu takip eden zümre, parlaklık yönüyle gökteki en büyük yıldız gibidir. Cennetlikler bevletmezler, büyük abdest de bozmazlar, tükürmezler, sümürmezler de. Tarakları altındandır, terleri miktirdir. Buhurdanları öd ağacından, zevceleri kara gözlü hurilerden olacak. Onlar ataları Âdem'in yaratılışı üzere, altmış zirâ boyunda tek bir adam suretinde olacaklar."

Ebu Said el-Hudri ra anlatıyor: "Resûlullah sav buyurdular ki: "Bir kimse cennetlik olarak ölünce, büyük veya küçük, yaşı ne olursa olsun, otuz yaşında bir kimse olarak cennete girer ve artık bu yaş ebediyen değişmez. Cehennemlikler için de durum böyledir."

Hz. Ebu Hureyre ra anlatıyor: "Resûlullah sav buyurdular ki: "Cennet ehlinin vücudu kılsız, yüzü sakalsız, gözleri sürmelidir, gençlikleri zail olmaz, elbiseleri eskimez.Cennetliklerin başlarında taçlar vardır. Taçtaki tek bir inci, meşrik ile mağrib arasını aydınlatır."

Ebu Rezin el-Ukayli ra anlatıyor: "Resûlullah sav buyurdular ki: "Cennet ehlinin çocuğu olmaz, (orada doğum yoktur)."

el-Hudri ra anlatıyor: "Resûlullah sav buyurdular ki: "Cennet ehlinin derecesi en düşük olanın seksenbin hizmetçisi, yetmişiki zevcesi vardır. Onun için inciden, zebercedden ve yakuttan bir çadır kurulur. Bu çadır, Câbiye'den San'a'ya kadar uzanan bir büyüklüktedir."

Mugire İbnu Şu'be ra anlatıyor: "Resûlullah sav buyurdular ki: "Hz. Musa as Rabbine sordu: "Derece itibarıyla cennet ehlinin en düşüğü nasıldır?" Rab Teâla buyurdu: "O, cennet ehli cennete dahil edildikten sonra gelecek olan bir adamdır ki kendisine: "Cennete gir!" denilir. Adam: "Ey Rabbim nasıl gireyim. Herkes yerlerine yerleşti, mekanlarını tuttu!" der. Ona şöyle denilir: "Sana dünya meliklerinden birinin mülkü kadar mülk verilmesine razı mısın?" "Rabbim, razıyım!" der. Rab Teâla: "Sana bu verilmiştir. Onun misli, onun misli, onun misli, onun misli de."

Adam beşincide: "Ey Rabbim razı oldum (yeter!)" der. Rab Teâla:"Bu sana verildi, on misli daha verildi. Ayrıca gönlün her ne isterse, gözün neden zevk alırsa, sana hep verilmiştir!" buyurur. Adam: "Rabbim razı oldum(yeter!)" der. (Hz. Musa sormaya devam eder): "Ya derecesi en üstün olan (nasıldır)?" "İşte irade ettiklerim bunlardı. Onların keramet fidanlarını kendi elimle diktim ve üzerlerine mühür vurdum. Onlara hazırladığımı, ne bir göz görmüş ne bir kulak işitmiştir, hiçbir beşer kalbine de hutur etmemiştir."

Ebu Hureyre ra anlatıyor: "Resûlullah sav buyurdular ki: "Bana cennete giren ilk üç kişi arz edildi. Bunlardan biri şehid, biri iffetli olan (ve azla yetinerek) iffetini koruyan, biri de Allah'a ibadetini güzel yapan ve efendilerine hayırhah olan bir köle idi."

Cennetin İsimleri ve nimetleri

1-CENNET:

Ebedî saadet yurdunu ifade etmek üzere Kur'an'da, çeşitli hadislerde ve diğer İslamî eserlerde yer alan isimler içinde en çok kullanılan, içindeki bütün mekân ve imkânları kapsayacak şekilde muhtevası geniş olan bir terimdir. Kur'an'da yüz kırk yedi yerde geçmektedir. İslam literatüründe ebedî saadetle ilgili vaatler, özendirici anlatım ve tasvirler genellikle cennet ismi etrafında yoğunlaşmıştır. Diğer isimler tekil olarak kullanıldığı halde, cennetin çok sayıdaki ayette çoğul şekliyle de (cennât) yer alması, saadet yurdunun belli bir bölgesinin değil; tamamının adı olduğunu gösterir.

2-CENNETÜ'N-NAİM:

On üç ayette geçmektedir. Arapça'da "refah, huzur, mutlu hayat" anlamına gelen nimet kelimesinden daha kapsamlı bir muhtevaya sahip olan nâim, insana mutluluk veren maddî ve manevî bütün güzellikleri ifade etmektedir. Buna göre cennâtü'n-naîm; mutluluklarla dolu cennetler manasına gelir.

"Beni cennetü'n-naîmin vârislerinden kıl." (Şuarâ, 26/85)
Allah'a içten bağlı olan kulların girecekleri ve karşılıklı tahtlar üzerinde kurulacakları, kendilerine sayısız rızık ve meyvelerin ikrâm edileceği, baş ağrısı vermeyen, sarhoş etmeyen, içenlere zevk veren bembeyaz bir kaynaktan doldurulmuş kadehlerin sunulacağı, yanlarında iri gözlü, bakışlarını yalnızca eşlerine çevirmiş zevcelerinin bulunacağı (Sâffât Sûresi, 37/40-49); hayırda ve iyilikte önde olanların (İnfîtâr Sûresi, 82/13); ve Allah'a en çok yakın olanların girecekleri bâkî diyarlardır.

3-ADN CENNETİ:

ikamet edilen yer demek olan adn, on bir ayette kullanılmıştır. Adn'in, cennetin belli bir bölümünün adı olduğu ifade eden bir isim olduğu anlaşılır.

Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar için hazırlanmış, ebedî, içlerinden ırmaklar akan, içlerinde muhteşem köşkler bulunan, Allah'ın rızasının her an berâber bulunduğu (Tevbe Sûresi, 9/72; Zâkât ve sadaka verenlerin, iyilik yaparak kötülüğü ortadan kaldıranların babalarıyla, eşleriyle ve çocuklarıyla girecekleri, meleklerin her kapıdan girerek selâm verecekleri; (Ra'd Sûresi, 13/22,23,24; diledikleri her şeyin içinde bulunduğu (Nahl Sûresi, 14/31); altın bilezikler takınacakları, ince ve kalın ipekten yeşil elbiseler giyerek tahtlar üzerinde oturacakları (Kehf Sûresi, 18/31; Fâtır Sûresi, 22/33;); yanlarında gözlerini eşlerine dikmiş yaşit güzellerin bulunduğu (Sâd Sûresi, 23/52;) ebedî mekânlardır.

4-FİRDEVŞ:

Özellikle, içinde üzüm bulunan bağ bahçe anlamına gelir. İki ayette geçer. Firdevş, cennetin tamamını ifade eden bir isim olabileceği gibi, onun ortası, en yüksek ve en değerli bölgesinin özel adı da olabilir.

İman edip sâlih amel işleyenlerin, içlerinde konaklarıyla birlikte ebedî kalacakları (Kehf Sûresi, 18/107;); huşu içinde namaz kılanların, boş şeylerden yüz çevirenlerin, zekâtlarını verenlerin, iffetlerini koruyanların, emânetlere riâyet edenlerin, sözlerini yerine getirenlerin içlerinde temelli kalacakları ve vâris olacakları (Mü'minün Sûresi, 23/1-11;) ebedî mülklerdir.

"Şüphesiz, İman edip güzel amel işleyenler için barınak olarak Firdevş cennetleri vardır." (Kehf, 18/107)

5-HÜSNÂ:

İyilik yapanlara Allah tarafından daha büyük bir iyilikle karşılık verileceğini, ayrıca buna bir de ilave yapılacağını ifade eden Yunus 26. ayetindeki hüsnâ (daha güzel, daha iyi, en güzel, en iyi) cennettir. Ayetteki "ziyade"den maksat da, cennetten Allah'ı görme şerefine nail olmaktır.

"Güzel davrananlara hüsnâ (daha güzel karşılık), bir de ziyade/fazlası vardır. Onların yüzlerine ne bir toz (kara leke) bulaşır ne de bir horluk (gelir).

6-DÂRÜS'S-SELÂM:

Maddî ve manevî âfetlerden, hoş gitmeyen şeylerden korunmuş olma manasındaki selâm ile dâr/yurt kelimesinden oluşan bu terkip, iki ayette cennetin adı veya tabakası olarak zikredilmiştir. Cennetin esenlik yurdu olduğu şüphesizdir. Gerçek esenliğin ancak cennette bulunabileceği, sonsuz hayatın, ihtiyaç bırakmayan zenginliğin, zillate yer vermeyen şeref ve üstünlüğün, eksiksiz bir sıhhatin sadece orada mevcut olduğu anlaşılır.

"Halbuki Allah, Dârü's-Selâm'a çağırıyor ve O, dilediği kimseleri dosdoğru bir yola hidayet buyurur." (Yûnus, 10/25)

7-DÂRÜ'L-MUKAME:

Asıl durulacak yer, ebedî ikamet edilecek yurt manasındaki bu terkip de cennete girenlerin Allah'a hamd ve şükür sırasında buldukları mekân için kullanacakları bir tabir olmalıdır.

"O (Rab) ki lütfuyla bizi Dârü'l-Mukameye / asıl oturulacak yurda (cennete) yerleştirdi. Artık orada bize ne bir yorgunluk dokunacak, ne de orada bize bir usanç gelecektir." (Fâtır, 35/35)

8-CENNETÜ'L-ME'VÂ:

"İman edip güzel amel işleyenlere gelince, onlar için Me'vâ cennetleri vardır." (Secde, 32/19)

Cennetin kapıları ve isimleri:

Cennetin sekiz kapısı vardır.

- 1.Salat kapısından Namaz kılanlar,
- 2.Cihad kapısından Cihad ehli olanlar,
- 3.Reyyan kapısından, Oruç tutanlar
- 4.Zekât ve Sadaka kapısından, bi hakkın verenler
- 5.Hac kapısından, hacı hakkıyla yapıp kabul edilenler
- 6.Eymen kapısından, tevekkül ehli olanlar
- 7.Af kapısından, af edip bağışlayanlar,
- 8.Zikir ve İlim kapısından, zikir şükür ve ilim ehli olanlar

Hz.Peygamber (a.s.m) şöyle buyurdu:"Kim Allah yolunda, malından iki şey harcarsa, cennetin kapılarından 'Allah'ın kulu! burası güzeldir, buradan girin.' diye çağrılır.

Bunun üzerine Ebu Bekir "Ey Allah'ın Resulü! Anam, babam sana feda olsun, bütün bu kapılardan çağrılması için kişinin ne yapması gerekir? Bu kapıların hepsinden çağrılacak kimse var mı?" diye sordu. Hz. Peygamber (a.s.m) "Evet, öyle ümit ediyorum ki, sen onlardan olacaksın." buyurdu.

CENNET'İN TASVİRİ

Derecesine göre her mü'minde Ahiret'e gitme arzusu vardır. Allah, bu arzuyu kamçılama adına tasavvur edebildiğimiz şeylerle Ahiret'i bize resmetmektedir. Dünyada daha çok bedenimizin altında kaldığımız içindir ki, Allah cennetin cismanî nimetlerini öne çıkararak sürekli onları anlatıyor ve insanlara o dille konuşuyor. Cennette bir de bizim tasavvur ve tahayyüllerimizi çok çok aşan nimetler vardır ki; bence esas önemli olan da onlardır.

CENNET'TEN BİR KESİT

İnsan, cennette her an dünyadaki duygu, düşünce ve tefekkürüne denk ayrı bir lezzet duyacaktır. Meselâ, Cennet'te Cenab-ı Allah'ı (cc) müşahede, burada ma'rifetullah adına ulaşılan seviyeye göre olacaktır. Diyelim ki, mukarrabîn belki günde birkaç defa Allah'ı müşâhede edecek ve her defasında daha değişik bir hâl alacaktır. O kadar ki, hadisin ifadesine göre, kul İlâhî Cemâli seyredip de eşinin yanına döndüğünde, eşi kendisini tanıyamayacaktır. Yani, zâhirî hüviyet ile batınî hüviyet iç içe girdiğinden, insanda devamlı bir değişme meydana gelecektir.

MAL VE CAN KARŞILIĞI CENNET

İnsan, elde ettiği şeyleri ebedî hayatı adına değerlendirdiğinde, bu, o kimsenin, hissini müsbet yola kanalize etmesi ve büyük bir yatırım adına ciddi adımlar atması demektir. Bilhassa bu yatırıma esas teşkil eden iki önemli husus vardır ki o da, mal ve canın Allah yolunda kullanılması ve feda edilmesidir. Ancak bu şekilde mal ve cana ebediyet kazandırılmış, karşılığında da büyük mükâfatlar elde edilmiş olur. Evet, malî ebedileştirmenin yolu, bütün çeşitleriyle infak, canı ebedileştirmenin yolu da maddî-manevî, küçük-büyük cihaddır. Allah (cc) yüce beyânında şöyle buyurmaktadır:"Allah mü'minlerden canlarını ve mallarını cennet mukabilinde satın almıştır."

Akabe Bey'atları esnasında, Allah Rasûlü'nün tekliflerine "evet" dediklerinde karşılık olarak elde edecekleri şeyin ne olacağını soran ensara, Peygamber Efendimiz (sav); "Cennet" cevabını vermişti ki, bu, mal ve canın Allah yolunda kullanılmasıyla, onlara ebedî âlemde verilecek mükâfattan başka birşey değildi..

CENNETE KİM ÖNCE GİRECEK

Fudayl Bin İyaz anlatıyor:-Bir gün Muhammed Bin Vasi ile Yusuf bin Esbat'ı rüyamda gördüm. Her ikisi cennetin kapısının önünde duruyordu. Ben hangisinin önce gireceğini görmek için merakla bakıyordum. Derken Yusuf bin Esbat, cennete önce girdi. Oradaki bir meleğe:-Niçin bu, ondan önce cennete girdi? Diye sordum. Melek bana şu cevabı verdi:-Bunun bir gömleği, onusa iki gömleği vardı.

BİR CENNET NİMETİ

Kur'an-ı Kerim "gıll u gıss" diye tabir ettiğimiz kin ve nefret gibi menfi duyguların cennet insanlarının içlerinden giderileceğini haber verir.

"(Cennette) onların altlarından ırmaklar akarken, kalplerinde kinden ne varsa hepsini çıkarıp atarız." (A'raf, 7/43)

"Biz o cennetliklerin kalplerindeki kinleri söküp atarız. Hepsi kardeşler olarak sevinç içinde ve karşılıklı koltuklara otururlar" (Hicr, 15/47) âyetleri bu mes'eleyi gayet sarih ve net olarak ifade etmektedir. Bu âyetlerden anlaşıldığı üzere, cennette, kötü duygu ve düşüncelere merkezlik yapan ne kadar hassa varsa, hepsi insandan sökülüp atılacaktır. Dolayısıyla da insanlar, cennette, başkalarına karşı kin ve nefret duymayacaklardır. Zaten aksi olsaydı orası cennet olmazdı. Zira bir insanın öfkeleneyeceği zaman halim-selim olması, nefret duyacağı zaman içinin sevgiyle dolması, hırs duygusunun gerildiği ve insanın bütün benliğine hakim olduğu bir zamanda onun müstağni kalması imkân sınırlarını zorlayacak kadar çetindir. Nitekim dünya hayatında yaşadığımız bütün menfi durumlar buna açık birer örnektir. Demek ki bu, bizim irâdemizi, tasavvurlarımızı, gayretimizi ve gücümüzü aşan bir mazhariyettir ki, doğrudan doğruya Cenâb-ı Hakk'ın bir lütfu ve bir cennet nimeti olarak anlatılmaktadır. Bir yönüyle de bu hal, insanın melekleşmesi, beşerî garizalardan kurtulup rûhânîleşmesi ma'nâsına gelir. Böyle bir hâli kazanmak ise kolay olmasa gerek.

CENNETİN ANAHTARI

Bir hadis meâlini hatırlayanlar, Vehab bin Münebbih'e sordular: "Cennetin anahtarı "Lâ ilâhe illâllah" değil midir?"

Cevap verdi: "Evet, Cennetin anahtarı Kelime-i Tevhid'dir. Ancak anahtarın dişleri eksik olmamalıdır. Sadece söylenip şuurla düşünülmemen bir Kelime-i Tevhid, dişleri eksik anahtar gibidir. Dualar okunup zikirler yapılırken mânâya dönülmeli, iç âleme dalınmalı, tefekkür ve vicdani muhasebe yapılmalı ki, maksat hâsıl olsun: Anahtarın Cennet kapısını açacak dişleri de te'min edilmiş olunsun."

İBRAHİM EDHEMİN HAHAM PARASI

İbrahim Edhem Hazretleri bir gün hamama girmek İstemiş. Hamamcıya :—Param yok, hamama girmeme müsaade etmez misiniz? demişti.

Hamamcı parasız hamama girilmez diyerek hamama sokmadı, İbrahim Edhem Hazretleri ısrar etti ise de hamamcı kabul etmedi. Boynu bükük olarak hamamdan ayrılan İbrahim Edhem Hazretleri, öyle bir bağırsık bağırdı ki yer gök çın çın öttü... Bu sesi duyan halk, ağlamakta olan İbrahim Edhem Hazretlerinin başına toplanıp :

—Bu kadar feryada hacet yok, hamam parasını biz verelim de ağlamal, dediler.

İbrahim Edhem Hazretleri toplanan kalabalığa şöyle seslendi :

—Ey ehalî! Siz, benim hamama giremediğim İçin mi ağladığımı sanıyorsunuz? Ben hamama giremediğim için ağlamıyorum. Ben dünyada iken parasız hamama bile sokmuyorlar... Ya ahirette de senin cennete girecek bir amelîn yok diye kapıdan geri çevrilirsem benim halim ne olur? diye ağlıyorum... Çünkü salih amelî olup oraya girmeyi hak etmeyenleri içeri sokmayacaklar, buyurdu..

CENNETLE MÜJDELEN MÜ'MİNLERİN VASIFLARI

İman edip, salih amellerde bulunurlar.

Allah'tan korkup sakınırlar. Muhlistirler

Bollukta da darlıkta da infak ederler. Hayırlarda yarışırlar.

Öfkelerini yenerler.İnsanları bağışlarlar.

Çirkin bir hayasızlık işledikleri ya da nefislerine zulmettikleri zaman,Allah'ı hatırlayıp,hemen günahlarından dolayı bağışlanma isterler.

Yaptıkları (kötü şeylerde) bile bile ısrar etmezler.

Allah'a ve elçisine itaat ederler.

Namazı kılarlar, zekatı verirler, elçilere inanır, onları savunup desteklerler. Namazlarını (titizlikle) korurlar.

Doğru sözlüdürler.

Hicret ederler, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cehd ederler.

Güzel davranışlarda bulunurlar.Rabbimize kalpleri tatmin bulmuş olarak bağlanırlar.

Tevbe ederler.Emanetlerine ve ahitlerine riayet ederler.

Allah'ın ayetlerine iman ederler.Bizim Rabbimiz Allah'tır deyip, sonra dosdoğru bir istikamet tuttururlar.

Takva sahipleridir. Gönülden Allah'a yönelip, dönerler. Görmedikleri halde Rahman'a karşı içleri titreyerek korku duyarlar. Allah'a yönelmiş bir kalp ile gelirler.

İhsanda bulunurlar.Seher vakitlerinde istiğfar ederler.

Yarışıp öne geçerler. Adaklarını yerine getirirler ve şerri (kötülüğü) yaygın olan bir günden korkarlar.

Ona duydukları sevgiye rağmen yemeği; yoksula, yetime ve esire yedirirler.Allah'ın elçisine gereken saygıyı gösterirler.

Cennetin halleri

Cennette istenen her şeyin olması ve anında olması, istendiği gibi suret değiştirebilme, gece olmaması, uyku olmaması, anlaşmazlık olmaması, üzüntü, sıkıntı gibi olumsuzlukların olmaması, kıskançlık hased gibi kötü duygu ve düşüncelerin olmaması, yemek yeme var ama defi hacet olmayacak, doğum ve acısı yok, devamlı gençlik,